

urban csemege-
ukorka, gyű-
hírlapok árú-
1938 május 11.
Polgármester.

garázdálko-
rendőrsége
Matuska
napok óta
Midland—
éjszakai
A rejté-
sokan hold-
tegnék tar-
talmás szik-
ofákat s vas-
ányokra rö-
ladása előtt
pillanato-
abb szeren-
Többen, akik
véletlenül
llítják, hogy
zonborz kül-
erek közeled-
d és nem le-
rendőrt, aki-
eteget rom-
meglesni, az
ára gázolta.

ÜGGETLEN
geknél!

lett szavak
k. — Üzleti
fa. — Felvi-
ggel szolgál-
téseket este
adóhivatal.

32-12

kávéi
más, zama-
rály üzlet-
tt pörkölik
11. 652

ár, míg a
Kovácsnál,
692

pensió
no József út
fon 23—39.
n, kitűnő
egyszigorúbb

ért
enűt kap az
bjának ét-
tűnő házi-
étás keny-
6., I. em.
906

ásból szár-
föltésre,
Panító ucca

emű
eműt is, ja-
yatalpalást,
t készítek.
ok. József
a 22., kis-
89

sért és ki-
THURY
Laptulaj-
ni Függel-
lat. Nyom-
Könyv- és
József kir.

Debreceni független Újság

politikai napilap

SZOMBAT, 1938 MÁJUS 14. XXXIV. ÉVFOLYAM 108. SZÁM.

8 fillér

A. M. N. MUZEUM
HIRLAP OSZTÁLYA

Megalakult az Imrédy-kormány

Nagy izgalom után Hóman Bálint mégis helyet kapott az új kabinetben tárcanélküli miniszterként

Budapest, május 13. A Darányi-kormány napok óta előrelátható volt lemondása pénteken délután bekövetkezett. A kormány benyújtotta lemondását és a kormányzó azonnal megbízta kabinetalakítással Imrédy Bélát volt közgazdasági miniszterrel.

A kormány lemondásának napján is rendkívül fordulatossá és izgalmas volt a magyar politikai élet.

Számtalan kombináció és terv merült fel az új kormányalakítással kapcsolatban egyes miniszteri tárcák betöltésére vonatkozóan. Különböző vélemények hallatszottak a parlament folyosóin, különösen a kormánypart szélsőjobboldalához tartozó képviselők tárgyaltak igazgatótanácsosok és felelősökkel. Az ellenzék aránylag nyugodtabban várta az események bekövetkezését. — Mindamellett élénk figyelemmel szemlélte azokat a tárgyalásokat, amelyek az új kabinet összeállításával voltak kapcsolatosak.

Darányi Kálmán pénteken sem jelent meg a képviselőházban, hanem a miniszterelnökség épületében tartózkodott.

ahol előkelő politikai személyiségekkel tárgyalásokat folytatott. Megbeszélést tartott a volt miniszterelnök a független kizsáradapárt vezérével, Eckhardt Tiborral is, aki a délelőtti órákban lépett érintkezésbe Darányival.

Egész nap lázasan folytak a tárgyalások, nemcsak a miniszterelnökségi palotában, hanem a Nemzeti Bank épületében is, ahol Imrédy Béla fogadta dolgozószobájában a vezető magyar politikusok egy részét.

Bizalmas megbeszélést tartott Eckhardt Tiborral, aki első sorban a pártja álláspontjáról tájékoztatta a miniszterrel, s közölte vele azokat a nagyjelentőségű politikai és gazdasági elgondolásokat, amelyeket a független kizsáradapárt figyelembe kíván venni.

Mialatt Eckhardt Tibor bentartózkodott a Nemzeti Bank elnöki szobájában, az előszobában már várakozott a Nemzeti Egység Pártja alkotmányhivatali képviselői csoportjának két vezetője, Tóth Pál és vitéz Martsekényi Imre. Eckhardt Tibor távozása után nyomban beléptek Imrédy dolgozószobájába és

Izgalom Hóman tárcanélküli minisztersége körül

Mialatt ezek a tárgyalások folytak, izgalmas várakozások színhelye volt a képviselőház.

A jobboldalhoz tartozó elemek annak a kívánságuknak adtak kifejezést, hogy Hóman Bálint mint tárcanélküli miniszter legyen részt az új kormányban.

Ez a követelés a Házban rendkívül nagy feltűnést keltett, mert hiszen köztudomású, hogy első sorban Hóman Bálint magatartása idézte elő a Darányi-kormány bukását. Világosan látják politikai körökben, hogy Hóman Bálint magatartása nem szolgálta a konszolidáció érdekeit és

éppen Hóman volt az, aki kiemelt, erős jobboldali politikát kívánt folytatni minden politikai és gazdasági visszahatástól függetlenül.

A szélsőjobboldali csoportnak Hómanra vonatkozó kívánalmait ellenzéki körökben komoly aggodalommal figyelték. Ennek az aggodalomnak az a tanácskozás volt az oka, amelyet Imrédy Béla folytatott a kereskedelmi tárcá betöltésére egyik előkelő politikussal. Ez a neves politikus, aki csak a költségvetés letárgyalása után vállalta volna a kereskedelmi tárcát, politikailag és ellentétben áll a volt kultuszminiszterrel, ilyen formán tehát Hóman miniszteri kinevezése súlyos akadályokat gördített elhatározása elé.

A Hóman Bálinttal szemben való állásfoglalás egyébként

a NEP jelentős többségének állásfoglalásáról tájékoztatták a miniszterrel.

Közölték Imrédy Bélával, hogy a Nemzeti Egység Pártját első sorban nem a szélsőjobboldali képviselő csoportja reprezentálja, hanem az a nemzeti irányzatot képviselő többség, amely ragaszkodik az alkotmányhoz.

nem csupán ellenzéki oldalról mutatkozott meg.

Többen utaltak arra, hogy Teleki Pál gróf sem helyezte a volt kultuszminiszter ténykedéseit így számára is komoly nehézségeket támaszt, hogy elődjével együtt kell helyet foglalnia az új kabinetben.

Az egész Ház nagy izgalommal várta az erre vonatkozó híreket. Délután 2 órakor pozitívnek véltető hír érkezett arról, hogy Hóman Bálint nem lesz tárcanél-

Az új kormány névsora

Hét órakor Imrédy Béla előterjesztette a miniszterium megalakulása iránti javaslatát, amelyet a kormányzó elfogadott és

Imrédy Béla dr. miniszterelnökké.

Kánya Kálmán külügyminiszteré.

Reményi-Scheller Lajos pénzügyminiszteré.

kinevezte, illetőleg eddigi állásukban megerősítette.

Gróf Teleki Pált vallás- és közoktatásügyi miniszteré.

Sztranyavszky Sándort földmívelésügyi miniszteré.

vitéz Keresztes-Fischer Ferencet belügyminiszteré.

vitéz Rátz Jenő gyalogsági tábornokot honvédelmi miniszteré és

küli miniszter, de, perecek mulva már újabb hír érkezett, amely megerősítette Hóman kinevezését.

Délután 5 órakor már befejezett tényként beszéltek arról, hogy Hóman Bálint kinevezése megtörténik.

Amíg ezek a hírek váltakoztak, a kormány végrehajtotta elhatározását. Délután 5 órakor ült össze a minisztertanács és pár perc alatt elvégezte munkáját.

A kormány aláírta lemondását, amit Darányi Kálmán volt miniszterelnök nyomban eljuttatott Horthy Miklós kormányzóhoz. A kormányzó a lemondás átvétele után azonnal megbízta Imrédy Bélát a kabinet megalakításával.

A designálás után Imrédy Béla megkezdte a tanácskozásokat kijelölt minisztertársaival.

A tárgyalások váratlanul hosszú ideig tartottak

és ennek következtében a NEP értekezletét sem lehetett a tervezett időben megtartani.

Hóman Bálintot tárcanélküli miniszteré

kinevezte, a kereskedelmi miniszterium vezetésével pedig Imrédy Béla miniszterelnököt bizta meg.

A kormányzó igen megleghangú kéziratot intézett Darányi Kálmán lemondott miniszterelnökhöz s a magyar érdemkereszt nagykeresztjét adományozta neki. Ugyanezt a kitüntetést kapták annak idején távozásukkor Bethlen István és Károlyi Gyula grófok is. Az erről szóló kéziratok hónap fognak megjelenni.

Az új kormány szombat délelőtt teszi le az esküt.

Ezután a miniszterelnökségre mennek, majd feltizenkettő tájban jelennek meg a parlamentben, ahol Imrédy miniszterelnök valószínűleg beszédet mond.

Darányi búcsúja az egységespárttól

A Nemzeti Egység-Pártja este értekezletet tartott, amelyen Imrédy Béla társaságában megjelent Darányi Kálmán és bejelentette a kormány lemondását. A volt miniszterelnök hangoztatta, hogy

Gömbös Gyula szellemében igyekezett továbbvezetni az országot.

A nemzet legégetőbb szükségleteinek megoldására megalkották az ötéves tervet, amelynek pénzügyi és gazdasági vonatkozásai mellett szociális részletei is vannak.

Kijelentette a volt miniszterelnök, hogy

az ő feladata most már betejeződött.

majd hangsúlyozta, hogy a felsőház egyik csoportja sem foglalt állást a kormánnyal szemben, tehát nyomást sem gyakorolt rá, hogy benyujtsa lemondását. Egyébként már hetekkel ezelőtt kérte felmentését a kormányzótól, végül is maradt addig a helyén, amíg elvégezték neki a feladatát.

— Az utóbbi időben — folytatta — sokszor hallottuk azt a kívánságot, hogy a kormány bizonyos jelenségekkel szemben nagyobb eréllyel lépjen fel.

A rendet s fegyelmet fenntartani elsődleges kötelessége az országban a kormánynak,

de emellett a megállapítás mellett meg kell jegyezni, hogy mindenkinek viszont egyéni kötelessége, hogy a szociális feszültséget enyhíteni törekedjék.

Végül arra kérte a párt tagjait, hogy most már támogassák az új miniszterelnököt, Imrédy Bélát.

Tasnádi Nagy András búcsúztatta ezután a távozó miniszterelnököt.

Imrédy miniszterelnök bemutatkozása

Ezután Imrédy Béla miniszterelnök szólalt fel. Rámutatott arra, hogy annak a programnak a végrehajtására vállalkozott, amelyet elődje Győrött nyilvánosságra hozott. Természetszerű kötelessége minden államférfinak, hogy az állam és társadalmi rend alapjainak megővéására a rendnek, a fegyelemnek minden körülmények közötti fenntartásáról gondoskodjék.

Külpolitikai vonatkozásban semmiféle változás nem fog bekövetkezni. A belpolitikára vonatkozólag kijelentette, hogy keresztény-nemzeti és jobboldali politikát kíván folytatni.

A jobboldali politika hagyománytisztelő és a törések helyett az evolúció útját valja a helyes útnak. Új és hatalmas korszaknak jelentkezik s e korszak elől nem lehet, de nem is szabad elzárkózni.

Ennek a modern korszaknak két jellegzetes vonását ragadom ki. Az egyik az, hogy

a szociális kérdés jegyében áll s a másik, hogy a népi egység fontosságát követeli.

Minden nemzetnek az a feladata, hogy megbirkózzék ezzel a korszakkal maga módja szerint. Nekünk tehát ezt magyar színezéssel kell ellátnunk, magyar formában kell megvalósítanunk.

Ismét három szempontra kell itt utalnom. Az első a szabadság eszményének a nemzeti érdekekkel való összhangba hozása.

az egyéni szabadság józan korlátozásába

bele kell nyugodnunk.

A magyar mult másik jellemző vonása a magyar erkölcsiség, a tisztesség, a becsület, a virtus. A harmadik vonás

sa a magyar embernek az, hogy nyíll lelkű, egyenes beszédű,

nem született földalatti aknamunkára és a titkos esatornákban való bujkálásra.

A Ház szombati ülésén két törvényjavaslatot fog benyújtani, amelyek alkalmasak lesznek az állami és társadalmi rend hatályosabb büntetőjogi védelmére. Ezután a családvédelemmel kapcsolatos tervezetjavaslat ismertetésére tért át.

A Házregünk minden eszközzel meg kell erősíteni. A szociális politika tartós alapja csak

helyes termelési és gazdasági politika lehet.

Megmérgezte magát egy szaklapíró

Kis Ferenc 36 éves budapesti lakos, aki egy szaklapnál van alkalmazásban, esütörtökön Debrecenbe érkezett és szállodában bérlet szobát. Az estét kávéházban töltötte, majd hazament és lefeküdt. Pénteken délután a szobaasszonynak feltűnt, hogy Kis Ferenc még nem adott életjelet magáról, zörgött is ajtáján, de választ nem kapott. Miután nyilvánvaló volt, hogy valami

ide tartozik mindennek előtt egy egészséges mezőgazdasági árpolitika. Szükség van a mezőgazdasági hitel újraszervezésére is. Végül bejelentette, hogy sor kerül olyan reformokra, amelyek lehetővé teszik az ötéves gazdasági terv finanszírozásának előmozdítását. A nevelésnek nem szabad megállni az iskolák falainál, a felvilágosítás munkáját helyesen kell megszervezni, ennek fontosságát bizonyítja, hogy *Hörmann* Balintot új poszton látjuk a kormány kebelében.

Imrédy Béla beszédét *Tasnádi Nagy* András köszönte meg.

Imrédy Béla miniszterelnök

szombat este 7 órakor rádióbeszédet

intéz a nemzethez.

baj történt, feltörték az ajtót és az ágyban Kis Ferencet eszméletlenül találták. Mint megállapították, háromféle altatószerből készült oldattal mérgezte magát és a mentőknek kellett kiszállítani a belklinikára, ahol gyomormosás után annyira magához tért, hogy ki lehetett hallgatni. Öngyilkossági kísérletének okául tudóbaját jelölte meg. Állapota nem súlyos

Rothermere lord visszaköveteli Pozsonyt Magyarországnak

Az angol kormány aggodalommal szemléli a csehszlovákiai kérdést — A szudétánémetek vezére Londonban tárgyal

Prága, május 13. (Havas.) A cseh nemzeti szocialista párt vasárnap tömeggyűlést tart. A gyűlés jel-szava: »Egyetlen hűvelnyki területet sem akarunk mástól, — de a magunk területéből sem engedünk át másnak akár egy hűvelnykit is.«

Ugyanakkor a lakosság között Prága, Brünn és Ungvár polgármestereinek aláírásával ellátott 4 millió kiáltványt osztanak szét. Ezekben a kiáltványokban hangoztatják a Páris—kisautant—Moszkva közötti tengely szilárdságát és összetartásra hívják fel a népet.

London, május 13. Lord Rothermere a Daily Mail hasábjain a következőket írja a cseh kérdéssel:

Franciaországra igen veszélyes a francia—cseh szövetség, amely magában Franciaországban is igen népszerűtlen, de

nem tudnak szabadulni a szövetségtől.

A francia parlament egyik tekintélyes pártja a cseh-francia szövetség megszüntetését követeli és a francia sajtónak is legalább fele határozottan ellenzi a csehekkel fennálló egyezmény további fenntartását. Németország elleni ellenséges nyomásnak minősíthető az is, ha Anglia bizonyos délkelet-európai termékeket saját birodalma termékeivel szemben előnyben részesít anélkül, hogy erre gazdasági oka lenne. A mi érdekeink nem Európában keresendők. Maradjunk hívek történelmi tengerjáró szerepünkhöz.

A lord ezután a magyar revíziós követelésekket foglalkozik és ezeket mondja:

Csaknem hihetetlen, hogy például Pozsonyt, amely Magyarország történelmében mindig olyan fontos szerepet játszott, egyszerűen odaajándékozták a cseheknek,

akiknek az volt az első dolga, hogy Pozsony nevét Bratislavára

változtassák. Tűrhetjük-e tovább a szántszándékkal folyó megaláztatást és erőszakosságot? Minél gyorsabban oldják meg a cseh problémát, annál előnyösebb a béke szempontjából.

Lord Rothermere a cikkben még a következőket írja:

A magyar kormány tizenkilenc éven át a legbőlebb óvatosságot tanúsította, de most, úgy látszik, elérkezett a pillanat, amikor egy kis merészre is lehet szükség.

Magyarország jóbarátai: Olaszország és Németország segítségével, legalább megérheti, hogy

igazságot szolgáltassanak neki, amit Anglia is szívesen látna azzal az egykori hadviselő országgal szemben, amely a háború alatt nem internáltatta az angol alattvalókat.

London, május 13. Henlein Konrad titokzatos londoni látogatásáról az angol sajtó csak annyit vél tudni, hogy különböző angol politikai csoportokkal fog találkozni, hogy megismerje az angol felfogást a szudétánémet kérdésben.

A Daily Telegraph diplomáciai levelezője szerint Henleinnel közlik majd, hogy elvesztendő az angol közvélemény rokonszenvét, ha megalakítást kizáró hajthatatlansággal fogadná a cseh javaslatokat.

A Daily Mail szerint a szudétánémetek Anglia közvetítését kérik a csehszlovák kormánnyal megindítandó új tárgyalásokhoz. Azt hiszik, az angol kormány partolja a szudétánémetek követeléseit a következő pontok kivételével:

1. A teljes önkormányzat.
2. A nemzeti szocialista propaganda szabadságát érintő követelések.

London, május 13. A Daily Mail berlini levelezője szerint a berlini angol nagykövet tegnap közölte Ribbentrop német külügyminiszterrel, hogy

az angol kormány aggodalommal szemléli a csehszlovák helyzetet.

A Times szerint Berlinben hangoztatják, hogy ha a prágai angol lépés korábban jött volna, a csehszlovák kérdés nem éleződik ki ennyire. Azt hiszik, hogy a helyzet egyelőre lecsillapodott. A németek nem titkolják azt a felfogásukat, hogy

Európa békéjének felelőssége kizárólag a csehszlovák kormánynak terhel.

Annyi bizonyos, hogy a római megbeszélések és a prágai angol lépések meglassították a csehszlovákiai fejleményeket.

Prága, május 13. Esztérházy János nemzetgyűlési képviselő, az Egyesült Magyar Párt országos ügyvezető elnöke, interpellációt nyújtott be az igazságügyminiszterhez a dunaszerdahelyi járásbírórság nyelvhasználat tárgyában.

A dunaszerdahelyi járásbírórság területén — mondja az interpelláció — a statisztikai hivatal kimutatása szerint

a magyar lakosság az összlakosság közel 90 százalékka

és így a nyelvtörvény végrehajtási rendelete értelmében a bíróságnak tulajdonképpen csak egy nyelven, magyarul volna szabad hivataloskodnia. Ennek ellenére a dunaszerdahelyi járásbírórság oly ügyekben, ahol magyar nemzeti-szerű felek szerepelnek, akik más nyelven nem is beszélnek,

csak államnyelveken adja ki a végzéseket és veszi fel a jegyzőkönyveket.

Prága, május 13. A készülő cseh nemzeti alkotmány főbb intézkedései, hír szerint a következők lesznek:

A törvény általános része 80 szakaszból áll. Ezen felül egész sor külön intézkedést is tartalmaz, amelyek közül több most is fennáll. Az alkotmány 134. szakasza megtiltja, hogy nemzeti-szerű elhagyására bármilyen formában kény szerítsenek valakit.

Az állami s az állam felügyelete alá tartozó hivatalokban a kisebbségek alkalmazásánál az arányosság elvét veszik alapul.

Ugyanezt az elvet alkalmazzák az állam költségvetésében, különösen a közoktatásügyi és közmunkák tekintetében. Azokban a testületekben, amelyekben a kisebbség 80 százalékban van képviselve, a hivatalos jelentéseket először az illető kisebbség nyelvén, aztán cseh nyelven olvassák fel. A kisebbségi testületek adminisztratív önkormányzatát kizárják.

Beavatott helyen hangsúlyozták, hogy az alkotmánnyal a kormány elment az engedékenységség határáig. Hodzsa május hó 20-án rádióbeszédet mond, amelyben közli a kormány elhatározásait a kisebbségi kérdésben.

Emelkedik a hőmérséklet

Mérsékeit déli légáramlás, csak kevés felhő, fagymentes éjszaka. A nappali felmelegedés tovább fokozódik.

Viaszinház

Csak 16 éven felülieknek!
A legszebb és a legizgalmasabb filmeknek:

HURRICANE

Dorothy Lamour — John Hall.
A legújabb magyar híradóban Hitler olaszországi látogatása.

Hajduszoboszlói GAMBRINUS

14-én, szombaton megnyilik.

Az autóbuszok este fél 8 órakor indulnak a Gambrinus elől. — Menettérítési jegy 2— P. Visszaindulás Hajduszoboszlóról éjjel 1 órakor. Jegyek a Menettérítési irodában kaphatók.

Megszavazták a zsidójavaslatot

Vita a honvédek unokáiról, a tűzharcosok és az ellenforradalmi mártírok gyermekeiről

Budapest, május 13. A képviselőház ma délelőtt folytatta a zsidójavaslat általános vitáját. Sztranyoszy Sándor elnök tíz óra után nyitotta meg az ülést.

Fábián Béla azzal kezdte beszédét, hogy teljes őszinteségre törekszik. Beszél azokról a zsidókról, akik a szabadságharcban és a világháborúban küzdöttek, elmondja, hogy

a reformátusok után a zsidók magyar anyanyelvűek arányszáma a legmagasabb.

Nevezik őket fajnak vagy felekezettnek, ők a világon máshol nem érzik magukat otthon. Beszél a zsidók szép viselkedéséről a megszállott területeken. Hivatkozott arra, hogy a magyarországi zsidóságnak csak egy százaléka aránytalanul nagy vagyonú és csak nyolc százalékuk van üzleti tőkéje. Mi a kartellek bűneit épügy elítéljük, mint a túlóladal. Nem zárhatunk ki bennünket a magyar népközösségből. Ezzel Fábián Béla befejezte beszédét, melyet a baloldalon kívül több kormányparti képviselő is megtapsolt.

Ezután Lányi Márton, a közjogi bizottság előadója terjesztette be újra a választójogi javaslatot, melyet a felsőház tudvalevőleg különböző módosítások miatt visszaküldött. Majd

a zsidójavaslatot kapcsolatos indítványok és határozati javaslatok

tárgyalására tértek át. Csillery Andrásnak azt az indítványát, amely azt kéri kimondani, hogy nincs zsidófelekezet, csak faj, a Ház elveti. Elvetik Müller Antal több indítványát is, amelyekben az iparosok és kereskedők zárt számának megállapítását, az iparigazolványok tíz évre visszamenő revízióját, a közszállításoknak a zsidók számára csak arányszámuknak megfelelő megállapítását, valamint az 1918 óta beszívargott zsidók állampolgárságának revízióját javasolta. Nem járult hozzá a Ház Peyer Károlynak azokhoz a javaslatához sem, amelyekben június 30-ra kérte az ezer holdon felüli nagybirtokok kisajátításának törvényjavaslatát, a háromszáz pengőn felüli nyugdíjak felülvizsgálását, a magánvállalatok vezetői fizetésének maximumát és a hadi, valamint a szénipar államosítását. Reisinger Ferencnek azt a javaslatát is elvetik, amelyben statisztikát kért annak kimutatására, hogy a legutóbbi tíz év alatt milyen szülők gyermekei tudtak elhelyezkedni.

Ezután a javaslat részletes vitája következett.

Vázsonyi János azt kívánta, hogy a javaslat címét ilyenformán változtassák meg: »Törvényjavaslat az áll-

lampolgári jogegyenlőség megszüntetése tárgyában.«

Antal István szerint a javaslat nem szünteti meg az állampolgári jogegyenlőséget.

Rupert Rezső tiltakozott a kerettörvény ellen, mert az lehetővé teszi, hogy a kormány elnyomja a sajtószabadságot és szétrombolja a tehetségek érvényesülésének lehetőségét. Ebben az országban a kereszténység a hegemonia és a hazai zsidóság mindig tiszteltetelvel vette körül a keresztény írókat. Ady Endre is annak köszönhetette nagyságát, hogy elsőnek a zsidó kultúra borult a lábai elé.

Kéthly Anna a sajtókamara s színművészeti kamara

felállításával kapcsolatban kijelenti, hogy a törvénytörvény a keresztény ifjúságnak is nagyon rossz szolgálatot tesz.

Farkas István: Jönnek a tehetségtelenek!

Rupert Rezső módosító indítványt tett. Eszerint ne csak a hősi halottak, hanem a tűzharcosok gyermekét is vegyék ki a 20 százalékból. Javasolta, hogy a zsidó szó helyébe az izraelita vallású szót vegyék be.

— A magyar törvény — mondotta — nem ismeri a zsidó szó terminus technikusát. A miniszter úr szerint vannak zsidó izraeliták és keresztény zsidók. Katolikus hitünk szerint vagy izraelita valaki, vagy keresztény.

Keresztény zsidót nem ismerünk. Ne tessék új hittant csinálni, ezt nem tanuljuk meg. Végül indítványozta, hogy azok, akik 1938 április 8-ika, tehát a javaslat nyilvánosságra kerülése előtt keresztelkedtek ki, keresztényeknek számítsanak.

Pinezich István azt kívánta, hogy a húsz százalékon belül a tűzharcosok gyermekeit kell előnyben részesíteni.

Mikecz Ödön igazságügyminiszter Meizler és Vázsonyi indítványának elutasítását kérte.

Vázsonyi János: Tehát a honvédek unokái és az ellenforradalmi mártírok leszármazottai semmi előnyben nem részesülnek.

A Ház végül is a bizottsághoz visszaküldött 8. paragrafus kivételével

a zsidójavaslatot részleteiben is megszavazta.

Ezután a zárszámadást tárgyalták, majd interpellációk hangzottak el. Az ülés 2 óra előtt fejeződött be.

Szombaton választja meg a közgyűlés a vármegyei tiszti főügyészt

A dr. Benkő Géza országgyűlési képviselő távoztával megüresedett vármegyei tiszti főügyészi állást szombaton tölti be a rendkívüli közgyűlés. — Mint megírtuk, az állásra két pályázat érkezett be: dr. Nagy Sándoré, aki most is ideiglenesen ellátja a tiszti fő-

ügyészi teendőket és dr. Csorba Antal hajduböszörményi ügyvédé. A jelölt értekezlet teljes egyhangúsággal dr. Nagy Sándor mellett foglalt állást és valószínű, hogy a közgyűlés őt fogja megválasztani.

Nemzetközi zsebmetszőt fogtak a debreceni pályaudvaron

Az eucharisztikus kongresszusra indult

Pénteken délelőtt jó fogást csinált a debreceni rendőrség. A pályaudvaron sikerült elfogni egy régi közismert bűnözőt, aki éppen nagyobb körútra indult.

Weiszkrón Jakab erdélyi illetőségű géplakatos a legismertebb nemzetközi zsebmetszők albumában szerepel már régóta.

Mindig kivásztja a rendkívüli forgalmat jelentő eseményeket és a zavarosban ügyesen halászik — a zsebekben. Legutóbb két évvel ezelőtt a debreceni TIKÁV-ot sze-

renesztette látogatásával és Szinyei Merse Miklós detektív hosszú megfigyelés után akkor csapott le rá, amikor a vásárban éppen egy vidéki nyugdíjas vasúti aranyóráját emelte ki a nadrágzsebből. Weiszkrón a tettenérés után menekülni próbált, de a közönség segítségével sikerült elfogni.

A póruljárt zsebtolvaj tagadni próbált, de hamarosan tisztázódott viharos multja és a bíróság hosszabb szabadságvesztésre ítélte, amelynek kitöltése után közigazgatási eljárást indítottak ellene és

örökre kitiltották Magyarországról területéről.

Weiszkrón Jakab kíváncsiságát azonban rendkívüli módon

izgatta a budapesti eucharisztikus kongresszus várható nagy forgalma és »munka« lehetősége, megkockáztatta tehát a tiltott visszatérést

és így vezetett útja pénteken Debrecenre keresztül. Nem volt azonban szerencséje, mert a pályaudvari rendőri különítmény felismerte és bekísérte a kapitányságra, ahol őrizetbe vették. Tiltott visszatérés címén fogják felelőségre vonni, majd büntetésének kitöltése után visszatoloncolják Romániába.

Feci

A szörnyű hír tegnap majdnem olyan sebességgel száguldott végig a városban, mint az a végzetes motor, amelyen Wolf Ferenc — a Feci — tegnap belerohant a halálba.

Akik ismerték — sokan ismerték — azok szerették és ezeknek most könnyes a szemük. Ferit utolérte végzet, mert mindenki tudta, ez lesz a sorsa: beleszöguld a halálba. És most, hogy ez így történt, mégis megdöbbenten siratja mindenki Ferit, a barátok legkedvesebbikét. Idézzük megunkban úri, elegáns megjelenését, mosolygó kék szemét és azt az egyenes lelket, mely őt annyira vonzotta és kedvesé tette. Egyenes ember, férfiember volt tetőtől-talpig. Függetlenségének teljes tudatában szinte missziószerűen irtotta a nagyképközdést. Ha illyennel találkoztok, felcsillant kék szeme, megcibálta bajuszát — milyen büszke volt rá szegény —, mondott valami ellenállhatatlanul kedveset, csipőst és talált, s nagyképközdni Wolf Feri társaságában többé nem lehetett. Az osztrák—magyar határon, Kismartonban született. Ott élt családja, ez az izzig-vérig patrius kereskedő-familia évszázadok óta és volt szegény Wolf Feriben jó egynehány olyan vonás, ami mindig az osztrák—magyar időkre emlékeztetett.

Aranyos szíve, angyali kedélye, bátor, egyenes, férfias lénye tegnap meg közöttünk élő valóság — ma már csak emlék. Fájdalmas emlék. A vidáman száguldó Ferit, aki motorján ülve mindig énekelt és boldogan integetett, most lassú, szomorú lépésben viszi ki a gyászkocsi a temetőbe. Ezt a gondolatot oly fájdalmas, oly nehéz megszokni. Sz. J.

Horthy kormányzó és az angol király táviratváltása

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Vitéz nagybányai Horthy Miklós Magyarország kormányzójának a Chesterfield melletti Markham-bányában történt szerencsétlenség alkalmából az angol király öfelségéhez intézett részvétváltatára VI. György király a következő távirattal válaszolt:

»Mélyen meghatótt az a meleg részvétnyilatkozat, amelyet Főméltóságod a Markham szénbányában történt tragikus szerencsétlenség alkalmából hozzám intézett. A legőszintebben köszönöm az együttérzést, amelyet Főméltóságod úgy a saját, mint a magyar nép nevében kifejezni szíves volt.«

Az Apollóban

NEZZE MEG a sikerült MAGYAR filmet: a

NOSZTHY FIU-1!

Fősz.: JÁVOR és SZÖRÉNYI ÉVA.
Előadások: fél 5, fél 7, fél 9-kor!
Híradó!

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR

ANNABELLA és CONRAD WEIDT romantikus történelmi világfilmje:

A biboros futárja

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

HIRADÓ-ban Hitler olaszországi látogatása.

MEGNYILT UJ ÜZLET!

Tekintse meg dűsan felszerelt raktáramat vételkényszer nélkül!

Budapesti Bútorcsarnok
HUNYADI UCCÁ 2. Royal-épület
TELEFON: 12-35.

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomban. Nagytemplom délelőtt 10 órakor Kolozs-vári Kiss László, délután 5 órakor Kiss A. Jenő, Kistemplom délelőtt 9 órakor Úray Sándor, 11 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Szenes László, Ispoltály délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső, Kossuth u. délelőtt 10 órakor Bartha Tibor, délután 5 órakor Csánki Gábor, Árpádtér délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Nagy Sándor, Homokkert délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Órsy János, Nyilastelep délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Órsy János, Csapókeret délelőtt 10 órakor Farkas Dezső, délután 3 órakor Tömörny Lajos, Kerekestelep délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 5 órakor Úrögdi Ferenc th., Nyulás délelőtt 10 órakor Losonczy Géza, Tégláskert délelőtt 10 órakor Birinyi János, Téglavető délután 3 órakor Kovács Árpád, Wolaffka telep délután 3 órakor Vietorisz Lajos, Olajút délután 5 órakor Mezey Béla, Szegényház délelőtt 10 órakor Szenes László, Gyermekmenhely délelőtt 10 órakor Siposs Imre. — Tanyai istentisztelet: Egyek délután 3 órakor Siposs Imre, Nagyhortobágy délelőtt 9 órakor Halász András, Hármashegy délelőtt 9 órakor Bárdi Ferenc, Lukabáza délelőtt 11 órakor v. Szabó Endre, Pac délelőtt 10 órakor Papp Géza, Cucca délelőtt 11 órakor Váry László, Bánk délelőtt 10 órakor dr. Illés Endre, Diószegi-út délután 3 órakor Biró Béla, Pallag délelőtt 9 órakor Kotormán István, Szikgát délután 2 órakor Kotormán István.

A róm. kat. templomban és kápolnában. Rendes vasárnapi miserend, miseközvetek 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás, helyettes plébános. — Szentbeszédet mond ugyanó. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Reggel 9 órakor a diákmise keretében kislányok első áldozása, szentbeszédet mond Faragó László segédlelkész, a szentáldoztatást végzi ugyanó. A kertsekben és kápolnában a múlt vasárnapi miserend az irányadó.

Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László. Délután 4 órakor középisk. fiú tanulók bibliaórája a tanácsteremben.

A gör. kat. templomban. — Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szent mise, szentbeszédet Fekete Lajos s. lelkész mondja, háromnegyed 12 órakor esendés szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzérajtatosság, 4 órakor vecsernye, utána majusi ájtatosság szentbeszéd. — Hétköznapokon minden nap d. n. 6 órakor kezdődik a majusi ájtatosság, kedden és csütörtökön szentbeszéd.

A baptista imaházban. A Szappanos zecai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vallásosestély vegyeskar és zenezámokkal. Szerdán este fél 8—fél 9-ig házasságkötési akus. Péntek este fél 8—fél 9-ig imára.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

Nagy érdeklődés kíséri a DTE jubiláris sportünnepélyét

Előző számainkban már részletesen közöltük, hogy a DTE 70 éves fennállásának jubileuma alkalmából az egyesület vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a városi közgyűlési termében díszközgyűlést tart, amelyen megjelenik József Ferenc kir. herceg, valamint a város polgári és katonai előkelősége. Délután háromnegyed 4 órai kezdettel a városi Stadionban olyan nagyarányú sportbemutató lesz, amely az egész Tiszántúli sportársadalmat megmozgatta. A katonai, levente és középiskolai csapatokon kívül a 70 éves DTE összes működő szakosztályai felvonulnak, így a válogatott férfi és női tornászcsapat, az atléták, a birkózók

ökölvívók. Ekkor kerül lebonyolításra Keletmagyarország súlyemelő bajnoki versenye. A kiegészítő számok: tréfas kötélfűző verseny, velocípédés bemutatónagyban hozzájárulnak a nagyarányú sportbemutató változatosságához. DTE vasárnapi stadion sportünnepélye valóságos kis olimpiája lesz Keletmagyarország sportéletének.

Jegyek mérsékelt számban ma estig elővételben Gyürky és Böhm könyvkereskedésekben (Kossuth u.) 30 fillér 1.— pengős olesó árban válthatók. Pályajegy még igényelhető a rendezőségél (Magoss György tér 9. Telefon: 30—70).

Megdöböntő képet festett a magyar kisebbségek üldözéséről Kenéz Béla rektor

Budapest, május 13. A Pázmány Péter Tudományegyetem ma délelőtt ünnepelte alapításának 303-ik évfordulóját. Tíz órakor Tóth Tihamér egyetemi tanár misét mondott az egyetemi templomban. Negyedikétől kezdve az egyetem tanácsa a díszmagyarba öltözött Kenéz Béla rektorral, a fakultások dékánjaival és prodekanjaival az élén átvonult az egyetem központi épületének aulájába, ahol megkezdődött a díszülés.

Kenéz Béla rektor egyórás előadást tartott a kisebbségi kérdékről.

— Az állampolgári jogegyenlőség és a szabadság megsértése az, ami az utódállamokban magyar testvéreinkkel történik — fejtette —. Elsősorban nem engedik meg, hogy a magyarok

magyarságukat bevallják és ezzel fogyasztsák a magyarság számát. — A gyakorlati intézkedések is ezt szolgálják, a magyarság igen nagy százalékban kénytelen kivándorolni külföldre. Az állampolgári jogegyenlőség és a polgári jogok megsértése, a nyelvhasználat megakadályozása is. Mindent elkövetnek, hogy a magyarságot egyes vidékeken a 20 százalék alá szorítsák és ezzel megfoszssák nyelvhasználati jogától.

Kenéz Béla rektor drámai szavakkal fejtette azokat az eszközöket, amelyekkel az utódállamokban a magyarság élettehetőségét napról napra csökkentik. Különösen veszedelmes fegyver a tanulási szabadság állandó megsértése.

Olyan hanyatlás van a születések számában, amilyenre a nemzet életében nincs példa

Szent István halálának 900. évfordulója alkalmából a Magyar Statisztikai Szemle „Hungaria” címmel testes ünnepi számot adott ki.

— A szemlének ez az ünnepi száma — mondja dr. Konkoly-Thege Gyula bevezetőjében — kristálytisztá képet ad egy nemzetnek évezredes útjáról.

Valóban a gondos munka tökéletes keresztmetszetét adja Magyarországnak. Külön tanulmány számol be az ezeréves Magyarország területéről, Magyarország népességéről honfoglalás óta, Trianon mérlegéről és a világ magyarságáról.

A továbbiakban megállapítja, hogy az elmúlt húsz év alatt a munkáskezek száma hatalmas mértékben szaporodott az országban.

De ennek a gazdagodásnak sötét háttere a születések számának csökkenése, újabbban olyan rohamos ütemben szakadt rá, hogy valósággal a nemzet regeneráló erejében beállott hanyatlásnak, sőt a nemzetet életben tartó és felemelő erkölcsi erő romlásának tünik fel. A statisztikus megdöbbenően áll e jelenség előtt, amelyhez hasonlóra a nemzet történetében még nem volt példa.

Az asszimiláció körül a parlamentben és a sajtóban éppen most napirendre került éles vitát érdekesen dönti el a Szemle ünnepi számának egyik tanulmánya.

— A magyarság asszimilációs nyeresége az anyanyelvi adatok alapján egészen nyers becsléssel 1720-tól 1850-ig kb. félmillióra, 1850-től 1910-ig újabb félmillió fölé tehető. — Az anyanyelvi statisztika e nyereségének

igen számottevő része esett a zsidókra. 1720-ban Magyarországon mindössze 12 ezer zsidót találtak; számuk 1910-ben már 900 ezerre növekedett és ebből 700 ezer lélek magyar, 200 ezer német anyanyelvűnek vallotta magát. A zsidók mellett első sorban a városokban jelentkezett az asszimilációs nyereség.

Kauciót ajánlott fel a sikkasztó segédvégrehajtó családjá

A sikkasztó hajdusoboszlói segédvégrehajtó, Hunyadi István ügyében a debreceni hatóságok tovább folytatják a vizsgálatot. Hunyadi István továbbra is a debreceni fogház lakója maradt s bár önmaga tette a feljelentést az ezerpengős sikkasztás miatt, családjá megbízásából védője azzal a kérelemmel fordult a hatóságokhoz, hogy kaució ellenében helyezék szabadlábra. A szabadlábrahelyezési kérelem ügyében előreláthatólag csak a jövő héten lesz döntés.

— A mai izgalmas élet küzdelmeiben kifáradt egyének, akik csaknem kivétel nélkül már idültté vált székrekedésben és ennek következtében mindenféle emésztési nehézségben szenvednek, igyanak reggelenként éhgyomorra egyegy kis pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet, mert ez az ideális hashajtó összes jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kérdezze meg orvosát.

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, butorát fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot

SZEKERES festővállalattól

Debrecen, Homok u. 122.
Telefon 13—19.

A kormányzói szózat a megye közgyűlésén

Hajdu megye szombati rendkívüli közgyűlésén érdekes napirend előtti felszólalás fog elhangzani: Molnár Zoltán lelkész napirend előtt fog a kormányzói szózattal foglalkozni.

Mitrovics Gyula előadása az építészeti esztétikájáról

A Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya pénteken délután fél 6 órakor tartotta XCI. felolvasó ülését a Déri Múzeum előadótermében.

Az előkelő közönség feszült figyelmével és érdeklődéssel követte Mitrovics Gyula egyetemi ny. r. tanár, a Tisza Társaság rendes tagja, a kiváló esztétikus tartott előadást az építészeti esztétikája köréből.

Elmondotta, hogy az építészeti művészet, s mint ilyen, az összes művészetek öse: ebből indult ki s csak ezel kapcsolatosan képzelhető el minden más művészet. Az építészeti kollektív művészet: egész korok izlését elégíti ki, sőt következő nemzedékek izlésére is tekintettel kell lennie. — Mindezeket kívül pedig alá kell rendelnie magát egy nagyobb építészeti egység, ucca, vagy város összhatása érdekeinek. Itt kapcsolódik be a modern városrendezés problémája. Nagyon fontos szerepe van az építészetben az illető építészeti alkotás céljának. Epen a célfogalom az, ami a szemlélőre vonzóerőt tud gyakorolni. Ezt segítik elő a különféle dekorációk is, amelyekkel szemben viszont az az elsőrangú követelmény áll fenn, hogy az épületről kell kinőniök, azzal kell tökéletes összhangban lenniök. Nem szabad az épületnek hazudnia: mindig a saját célját, tartalmát és anyagát kell kifejezésre juttatnia. Ebben pedig részt kell juttatni az anyag legkisebb egységeinek is. A mai építészeti alkotásai általában azért sokkal kifejezőbbek, mint a régiek, mert nem probléma számukra a távolság áthidalása. Tekintettel kell lennie a művésznak az időjárás viszonyosságaira is, s ez bizonyos mértékig megköti tevékenységét. Végül rámutatott arra is, hogy az építészetre minden nép faji jellege is természetesen rányomja a bélyegét: minden nép más formákban találja meg a maga ritmikai érzékének legjobban megfelelő stílusát.

A kitűnő szemléltető példákkal és vetített képekkel illusztrált előadást a közönség lelkes tapsal jutalmazta s Révész Imre professor, az I. osztály elnöke meleg szavakkal mondott érte köszönetet.

Anyakönyvi hírek

Születések: Erdős János fűszerkereskedő, fiú János, Nánási Imre géplakatossegéd, leány Zsuzsanna.

Eljegyzések: Pataki Miklós kereskedőség—Gosztonyi Katalin, Szabó Ernő cipészsegéd—Fábian Katalin.

Halálozások: Murvai József bérkocsitulajdonos ref. 40 éves, Branyiszko u. 4. Cécze Erzsébet ref. 5 éves, Bellegelő 451. Papp Károly ref. 11 hónapos, Pozsonyi út 39. Vig Józsefné r. kat. 40 éves, Teleki u. 13.

Egészségházak épülnek Józsan és Mikepércsen

Elutasította Hajdú megye kigyűlése a szoboszlói ügyészválasztás és a hadházi bíróválasztás ellen beadott fellebbezéseket

Pénteken délelőtt tartotta Hajdúvármegye törvényhatósági kigyűlése a rendkívüli közgyűlést megelőző rendes ülését. A kigyűlésen Rásó István alispán elnökölt a távollévő főispán helyett.

Javasolta a kigyűlés, hogy a közgyűlés támogassa Szabolcs vármegye feliratát, melyben a szabolcsi gyümölcstermelők azt kérik a minisztériumtól, hogy az elromlott és rothadt gyümölcsöket kifőzhessék és azt a kérelmet, hogy a gyümölcstermesztők érdekképviseletét hallgassa meg a minisztérium az új szesz-törvény meghozatala előtt.

Támogatja a kigyűlés azt a kérelmet, hogy

az 50 éven felüli hadirokkantak pénzben, természetben, lakbérben való támogatása végett írjon fel a közgyűlés a minisztériumnak.

Támogatja a kigyűlés Csanád megyének azt a földművelésügyi miniszterhez intézett kérelmét, hogy állítson fel az állam megfelelő számú mezőgazdasági szakiskolát, hogy a kiszáradt gyermeki megfelelő szakoktatásban részesülhessenek.

Javasolja a kigyűlés a TESZ-nek a munkaközvetítés államosításáról szóló javaslatát támogatását.

Javasolja szabályrendelet készíttetését az irányban, hogy

a megye területén korlátozzák a helyi adókon ipari cékket árusító idegenek árusítási jogát,

akképpen, hogy Hajdúböszörményben, Hajdúnánáson és Hajdúhadházon egyáltalán ne lehessen betévkártyák alkalmával idegenek iparcikkeket árusítani, a többi városokban és községekben pedig a számarányuk bizonyos minimummal legyen alávetve.

Javasolta a kigyűlés, hogy Baltazár Dezső színi- és szoboralaphoz járuljon hozzá a közgyűlés 1000 pengő adományával a jövő évi költségvetés terhére.

Ezután áttért a kigyűlés a saját hatáskörébe tartozó tárgyak megtárgyalására.

A folyó évre is megszavazzák a hajdúböszörményi szülőotthon részére a törvényhatósági rendes hozzájáruláson felül még 1000 pengőt.

Hajdúdorogon a múlt évi lovaslevante kiképzésre átengedett lovak után kivettelt közmunkát eltörölték.

Jóváhagyta a kigyűlés Hajdúnánás határozatát, melyben bejelentette, hogy a villánygyár területén levő használt jéggyárberendezést 2500 pengőért megveszi és 1500 pengő költséggel berendezi.

Ezután dr. Uzonyi Barna tb. főjegyző terjesztette elő

a hajdúszoboszlói ügyészválasztás ellen beadott fellebbezést.

Hajdúszoboszlón 1937 június 3-án a hajdúszoboszlói ügyészi állást betöltötték dr. Csíha István ügyvéddel. Az állásra 4 pályázat érkezett be s a választást három rendbeli petícióval támadták meg. Az ügy csak most kerülhetett a kigyűlés elé, mert város polgármestere feljelentést tett az ügyész ellen ismeretlen tettes ellen közokirat-hamisítás miatt, ugyanis a választás után észrevette, hogy

egy-egy szavazólapok be voltak szedve

s más módon megjelölve. Az eljárás lefolyt s így került az ügy a kigyűlés elé.

A fellebbezők három alapon támadták meg az ügyészi választást. Azon az alapon, hogy a polgármester megsértette a választás titkosságát, mert a szavazólapok mellé egy városi tisztviselőt állított, hogy dr. Csíha István egészségi állapotánál fogva nem alkalmas az állás betöltésére és hogy a polgármester a jelölt érdekében jogszerűtlen eszközöket használt fel. Az előadó megállapította, hogy a választás titkossága nincs megsértve azáltal, hogy a választás titkosságát meg dr. Csíha István egészségi állapotát. A polgármesteri korteskedésre pedig a fellebbezők nem szolgáltatottak megfelelő adatokat s így kéri a fellebbezés elutasítását.

A kigyűlés a fellebbezést elutasította.

A végzés ellen újabb fellebbezésnek van helye a közigazgatási bírósághoz. Ezután másik fellebbezés került a sorra.

A hajdúhadházi, 1937. december 30-án megtartott bíróválasztást támadták meg fellebbezéssel.

Hajdúhadházon a járási főszolgabíró három jelöltet jelölt a bírói tisztségre.

vidékre még ma kézben mintát

TISZTA GYAPJÚ SZÖVETEK FÜGGETLEN GYÁRBÓL

TRUNKHAIN

TARTÓSIÁGI GARANCIA

gyár: XI. Lenke-ut 117.
Eladás: VI. Terecz ket: 8.
IV. Prohánka Ottó u. 8.

GYÁR: BUDAPEST, XI. LENKE-UT 117.

Először közfelkiáltással akart választani a céliből

három csoportba állította az eljenzőket.

Így azonban a többség nem volt eldönthető s ezért az idejében beadott szavazási indítvány alapján elrendelte a szavazást, mely alapján a két első helyen levő között pótszavazásra került az ügy s a rögtön megtartott pótszavazás alapján Tatár József győzött 53 többséggel.

A fellebbezők azzal az indoklással kérték a választás megsemmisítését, hogy a főszolgabírónak nem lehet megpróbálni, mind a közfelkiáltással, mind a névszerinti szavazással való választást, valamint meg kellett volna mondania, hogy sikertelenség esetén pótszavazás következik s meg kellett volna akadályozni, hogy Tatár József ittasson és etessen a választás előtt.

A kigyűlés nem adott helyet a fellebbezésnek, mert a főszolgabíró nem követelt el szabálytalanságot és az etetés és itatás nincs behizonyítva.

Józsa község bejelentette, hogy egészségházat kíván építtetni és ehhez meg is kapta a 13.000 pengő államsegélyt. Azonban, mivel az egészségház felépítése 15.000 pengőbe kerül és a telket is neki kell adnia, kéri a

vármegyét, hogy ehhez az akcióhoz felvehessen az Országos Falusi Szociális Alaphól 2000 pengő kölcsönt s a vármegye adjon a községnek telekvásárlás céljaira az ehadóból 800 pengő segélyt.

A kigyűlés megadta a hozzájárulást a kölcsön felvételéhez és megadta a 800 pengő segélyt is.

Hasonlóképpen teljesítette a kigyűlés Mikepércs kérelmét, mely

szintén egészségház céljaira 1.300 pengő segélyt kért.

Mikepércs is kapott 12.000 pengő állami segélyt, 1700 pengő kiadást pedig községi pótdából kíván fedezni.

Hozzájárult a kigyűlés, hogy Hajdúböszörmény a MANSz helyi csoportjának helyiségét engedjen át, valamint hogy Józsa község 200 pengő kamatmentes állami kölcsönt vegyen fel s abból két tenyészikát szerezzen be.

Kiegyezett a bírósággal hat hónapban a tolvaj cigány

Hatalmas szál, torzonborz cigány állt pénteken a debreceni törvényszéken dr. Unger József büntetőbíró előtt. Lakatos György Gusztávnak ismerik, de a valódi neve Kolompár Péter. Személyi adatainak ismertetése során kiderült, hogy

1922-ben statáriális úton tizenöt évtizedi fegyházbüntetésre ítélték és ezt ki is töltötte.

Most azzal volt vádolva, hogy egy szekérről tizenhárom pár cipőt és másfél liter rumot lopott el.

Amikor a bíró felolvasta a vádiratot, Kolompár kijelentette:

— Nem értek én ebből egy kukkot sem!

Azután tagadta a vádat és arra hivatkozott, hogy rendesen élt, oly annyira, hogy még a csendőrök is megbízták azzal, hogy menjen át Csehszlo-

vákiába és kutassa ki az ott tartózkodó Magyarországról átszökött cigány fegyencéket.

— No és hol vannak azok? — kérdezte hihetetlenül a bíró.

— Odaát vannak most is, bizony mondom — állította a cigány.

Amikor továbbra is tagadta a lopásokat, a bíró figyelmeztette, hogy ezért a büntetéséért az olyan súlyos büntetést töltött egyének, mint Kolompár, hat hónaptól öt évig terjedő fegyház jár.

Kolompár ekkor odavetette:

— Jól van hát, beismerem. Tessek ideadni azt a hat hónapot és rendben van.

A bíróság végül hat hónapi s tizenöt napos börtönrre ítélte Kolompár Pétert, aki megnyugodott a büntetésben.

Zsidó egyetemi hallgatónak adva ki magát szélhámoskodott egy szabósegéd

Pénteken délelőtt a debreceni pályaudvaron vasúti jegy szabálytalanság miatt leszállították a vonatból és igazoltatták Koppány Károly 28 éves nyiregyházi szabósegédet. Az igazoltatás során Koppány egyes kérdésekre zavaros feleleteket adott, miért is súlyos gyanúok alapján bekísérték a kapitányságra, ahol tüzetesen kihallgatták.

A kihallgatás meglepő eredménnyel járt. Koppány Károly elmondta, hogy

talált egy MIEFHÖE igazolvány-ürlapot, amit a saját nevére állított ki és a hitelesség kedvéért még fényképet is ragasztott rá.

Mikor már »hitelesnek« tartotta igazolványát, mesét eszelt ki hozzá, mely szerint ő szegény zsidó egyetemi hallgató, akinek nincs pénze tandíjra és a jószívű hitsorosok támogatását kéri.

Az ötlet bevált, mert mindenütt megszánták a szegény tanulni vágyó »zsidó fiút« és

az adományokból Koppány Károly úri módon élt heteken keresztül.

Sátorlajuhelytől Szolnokig minden nagyobb helységben megfordult a szélhámos szabósegéd, állandóan utazgatott, szállodában lakott és a legjobb vendéglőkben étkezett, mert az igazolvány és az emberek jó szíve nyugodt életet biztosított számára. Csak a véletlen folytán került pénteken a rendőrségre, ahol őrizetbe vették és megindították a nyomozást Koppány Károly előéletének és viselt dolgainak tisztázására.

Titokzatos érdeklődés a zsidó hitközség nevében

Különös ügyben fordult a héten a rendőrséghez Lénárd Lőrincné, Werbőczy ucai lakos. Elmond-

ta, hogy az utóbbi napokban többször jelentkeztek nála ismeretlen férfiak a zsidó hitközség nevében s érdeklődtek, hogy adományozott-e valamilyen összeget a hitközség jótékony alapja javára. Mikor már feltűnt a sok indokolatlan érdeklődés, elment a hitközséghez és megkérdezte, hogy miféle adományozás után érdeklődnek. A hitközségben meglepetéssel értesültek a bejelentésről, mert hasonló kérdézőközlésről nem volt tudomásuk s nyilvánvalónak látszott, hogy

valami titokzatos célzatú vizsgálásról van szó.

A rendőrség megindította a nyomozást a titokzatos érdeklődők kiderítésére és az a feltevés alakult ki, hogy Koppány Károly adománygyűjtésével van valamilyen kapcsolatban. A nyomozás ebben az irányban is folyamatban van.

Levágta 24 darab zsineget

Kovács Mihály nagyhegyesi gazdálkodó lopás címén tett ismeretlen tettesek ellen feljelentést, eladva, hogy tanyájának udvaráról a tolvajok ellopott huszonegy darab zsineget. — A csendőri nyomozás kiderítette, hogy a zsineget Lente Sándor földműves és két fiatalkorú fiú vitte el, akik ellen megindult az eljárás.

A járásbíró előtt Lente azzal védekezett, hogy csak viccből vágta le a zsinegeket, nem is használták azokat semmire, gyéfelesen vicceltek, nem gondolták, hogy baj lesz belőle. A bíróság megszüntette az eljárást s fiatal földműves ellen, miután olyan csekély értékűről van szó, hogy sem a károsult, sem a jogrend érdeke nem kívánja Lente megbüntetését. A két fiatalkorú ügyét pedig áttették a fiatalkorúak bíróságához.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

hírek

A Debreceni Független Ujság pár-
lap. — Szerkesztősége és kiadó-
hivatala: Ferenc József út 49. sz.
Telefon: 32—12.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80
félévre 14.40, negyedévre 7.20,
egy óra 2.40 pengő. Külföldre
ennek a kétszerese. Egyes szám-
ára hétköznap 8 fillér, vasárnap
20 fillér.

— **ÜGYELETES GYÓGYSZER-
TÁRAK.** E héten a következő
gyógyszertárak tartanak éjjeli
szolgálatot: »Kigyó«, Piac uca 31.
»Magyar Korona«, Káposztásy
Géza, Péterfia uca 10. »Csillag«,
Árpád tér 1. »Sas«, Hatvan uca 70.
»Szent Háromság«, Homokkert
Szabó Kálmán uca 14.

A Debreceni Független Ujság címe megváltozik

Vasárnaptól kezdve lapunk
»TISZÁNTÚLI FÜGGETLEN UJ-
SÁG« címen jelenik meg. Termé-
szetesen a cím megváltozása nem
jelent irányváltást a lap politi-
kájában, amely három és fél évti-
zedé mindig a kossuthi értelemben
vett nacionalizmus és a krisztusi
demokrácia célkitűzéseit követte
rendületlenül a napi politikai kur-
zusok esetleges terrorja, vagy ke-
segtetése ellenében is. A címvál-
tozás csak egyet jelent: ezután
még nagyobb körben, még na-
gyobb tömegek között szolgálja a
»FÜGGETLEN UJSÁG« a népi
politika ügyét, abban a megingat-
hatatlan meggyőződésben, hogy a
népi politika, amelyet a Független
Kiszápadást követ, egyúttal a be-
csületesebb, szebb, jobb magyar
élet, a nemzet jövőjének politi-
kája is.

Kérjük olvasóinkat, hogy lapun-
kat új címen is fogadják meleg sze-
retettel, azzal a bajtársias együtt-
érzéssel, amely ennek a minden ha-
talmi csoporttól és minden tökecsop-
orttól független sajtóorgánium éle-
tét a gazdasági tekintetben legne-
hezebb időkben is fenntartotta.

Hazafias tisztelettel:
A DEBRECENI FÜGGETLEN
UJSÁG.

RÁDIÓMŰSOR.

SZOMBAT, MÁJUS 14.

Budapest I.

6.45: Torna. 10: Hírek. 10.45: A régi
budai városházát ismerteti Mesterházy
Jenő. 12: Déli harangszó az Egyetemi
templomból. — Időjárásjelentés. 10.05:
Gere Lola és Vitéz Szende Ferenc, az
Operaház tagjai énekelnek zongoraki-
sérrel. Közbe kb. 12.30: Hírek. 13.20:
Pontos időjelzés, időjárásjelentés. —
13.30: Hanglemezek. 14.35: Hírek. —
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Arfolyambírek, piaci árak, élelmis-
szerárak. 16.15: Harsányi Gizi meséi.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek. — 17: Bábszínház a gyer-
mekhéten. — 17.40: Allástalan Zené-
szek Szimfonikus Zenekara. — Közben
kb. 18.10: »Helyes magyarság.« —
18.45: A kutyák. Thurzó Gábor elbe-
szélése. — 19.15: Palló Imre dr. az
Operaház tagja, magyar nótákat éne-
kel, kíséri Magyar Imre és cigányzene-
kara. — 20: »Biedermeier.« Vigjáték
4 részben. — Utána kb. 21.30: Hírek,
időjárásjelentés. — 21.55: Az Opera-
ház tagjaiból alakult zenekar. — Köz-
ben 23: Hírek német és olasz nyelven.

Havi 1400 pengő segélyt ad Debrecen az uccagyermek nyaralására

Dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok
előterjesztésére Debrecen város havi
1.400 pengővel járul hozzá az ucca-
gyermek nyaraltatásához, melyet a
KIE szervez meg. Egyelőre még nin-
csen eldöntve, hogy a nyaraltatás mi-
lyen formában történik: napközi ott-

honokban, vagy munkatáborokban, de
dr. Kupinszky Sándor azt a kívánságot
közölte a KIE vezetőivel, hogy a nyaral-
tatás munkatáborok formájában
történjék meg, mégpedig a fiúk a
bokorhegyi városi ingatlanon, a lá-
nyoké az Ebesen.

— 23.20: Tánclémezek. — 0.05: Hírek
külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II.

18.15: A földművelésügyi miniszte-
rium mezőgazdasági felőrája. —
18.45: Hanglemezek. — 19.30: »Egy
római kereskedő útja a Birodalomban.
Léderer Emma dr. előadása. — 20.05:
Magyar Imre és cigányzenekara mu-
zikál. — 20.30: Hírek, löverseny-
eredmények. — 20.55: A rádió szalon-
zenekara. — 22.05: Időjárásjelentés.

— **Kormányképviselők a tanító-
képzők vizsgálatán.** A vallás- és
közoktatásügyi miniszter az évvé-
gi tanítóképzési vizsgálatokra
kormányképviselőkül a tiszántúli
ref. egyházkerület tanítóképző in-
tézeteibe a következőket küldte ki:
A debreceni ref. Dóczi tanítónő-
képzőintézethez Molnos Kovács
Béla ny. tanítóképzőint. igazgatót,
» kollégiumi tanítóképzőintézethez
Nagy Zsigmond dr. ny. min. taná-
csost, a nyiregyházi kálvineumi
tanítónőképzőhöz dr. Kállay Kál-
mán egyet. ny. r. tanárt. A kecske-
méti ref. tanítónőképző intézethez
a debreceni ref. kollégiumi tanító-
képzőintézet kiváló tanára, dr. N.
Bartha Károly c. igazgató, egye-
temi magántanár küldetett ki kor-
mányképviselőül.

— **Az Egyetemi és Főiskolai
Luther Szövetség** vasárnap dél-
után 6 órai kezdettel tartja fagy-
laldélutánját az Arany Bika
Boesky- és üvegtermében. (2)

x **Fodrászatomat Simonffy uca
1. alá helyeztem át.** Csillag Test-
vérek után. **Bata fodrász.**

— **Értesítés.** Tisztelettel értesít-
jük villamos áramfogyasztó közön-
ségünket, hogy hálózatunkon esz-
közlendő javítások miatt e hó
15-én, vasárnap a következő helye-
ken és időben az áramszolgáltatás
szünetelni fog: Reggel 5 óratól dél-
után 14 óráig: Szepességi, József
k. h. uca, Simonffy, Hatvan, Ven-
dég, Csap, Jókai, Tanító, Cserepes,
Garay, Csokonai, Zúgó, Borz és
Mester uca páros oldala. Délután
12 óratól délután 14 óráig: Petőfi-
tér, Erzsébet, Vörösmarty, Boldog-
falva, Miklós, Török Bálint, Arany
János uca vége. Külsővástartér,
Széchenyi, Szoboszlai út, Késes,
Ispóty, Salétorn, Délisor, Varga-
kert, Szoboszlai út vége, MAV pá-
lyaudvari raktár és fűtőház. Csó-
nakázó tó és Tégláskert, Széchenyi
út, Tisztviselői telep, Széchenyi
kert, István út, Szepességi, Si-
monffy, József kir. herceg, Hat-
van, Vendég, Csap, Tanító, Jókai,
Cserepes, Garay, Csokonai, Zúgó,
Borz, Mester uca páros oldala. —
Délután 9 óratól délelőtt 10 óráig:
József kir. hg. uca 16 számig,
postapalota, zsidó bérház, Déri-mú-
zeum és Fűvészkert uca 4. számú
ház, Bethlen, Thaly Kálmán, Hon-
véd, Kertész, Bundi, Görbe, Hajó,
Csetete, Kar, Pesti, Mester uca
páratlan oldala, Böszörményi út,
Pozsony út, Köntöskert, Szotyori
telep, Hatvan ucai kert. Délután
9 óratól délután 14 óráig: Bethlen,
Thaly Kálmán, Honvéd, Kertész,
Bundi, Görbe, Hajó, Csetete, Kar,
Pesti, Mester uca páratlan oldala,
Böszörményi út, Pozsony út, Könt-
öskert, Szotyori telep és Hatvan
ucai kert. Világítási Vállalat.

— **Szenci-hangverseny az Arany
Bikában.** Vasárnap Debrecen zenei
életének nagy eseménye lesz. Este
nyolc órai kezdettel rendezik a
Szenci hangversenyt az Arany
Bika dísztermében. A hangver-
seny művészi nívója, szereplőinek
kiváló tudása biztosítja annak,
hogy a közönség maradéktalanul
tökéletes művészi élvezetben része-
sül. A műsor összeállítása nagy
gondal történt, hogy minél többet
és szebbet tudjanak adni a közön-
ségnek a világhírű zeneszerzők
műveiből. A hangversenyen Szi-
gethy Gyula főiskolai tanár vezé-
nyel. Jegyek kaphatók az egyházi
hivatalban, Kálvin tér 17. és a Mé-
liusz könyvkereskedésben. Jegyek
ára 50 fillértől 2 pengőig.

— **Sokgyermekes anyák megju-
talmazása.** A Debrecen város ár-
vaszékének gyermekvédelmi osztá-
lya mellett működő pártfogók
május 16-án a városháza közgyü-
lési termében tartják értekezletük-
et. Targysorozat: 1. Dr. Tatay
Zoltán árvaszéki elnök megnyitó-
ja. 2. Dr. Soós Béla ref. lelkész be-
széde. 3. Sokgyermekes anyák
megjutalmazása. 4. Tuster Jolán
szavazata. 5. Pártfogók kitünteté-
se. 6. Elnöki berekesztés.

x **Textil maradékok** mindenféle
selymekben, fehérneműekben bá-
latos olcsón állandóan: Hatvan
uca 8.

— **Mi a turul?** Rouenből jelen-
tik: A nemzetközi madártani nagy
gyűlés IX. ülészakát május 9-én
nyitotta meg a francia kormány
képviselője ünnepélyes keretek kö-
zött. Az egyik szakosztályi ülésen
a magyar kiküldött, Schenk Jakab
a turulmadárról tartott előadást.
Kimutatta, hogy a turul hatyúvá-
gó solymásmadár, amelynek ne-
vét a magyarok és hunok az Altai
hegységben honos havasi sólyom
neveként már az Attila megelőző
időben vették át az ott lakott oghu-
zoktól.

x **Gyorsírótanfolyam.** Az isko-
lankívüli Népművelésügyi Bizott-
ság utolsó tanfolyamára haladó
gyorsírók bekapcsolódhatnak. Ál-
lamvizsga júniusban. Tanfolyam-
vezető: Széll, Piac u. 77. I. e. 4.

— **Öngyilkosság.** Derecskén fel-
akasztotta magát és meghalt ifj.
Nagy Sándor 32 éves napszámos.
Egy ismerőse lopással gyanúsítot-
ta és emiatti elkeseredésében lett
öngyilkos. Az ügyészség megadta
a temetési engedélyt.

— **Kerékpárt találtak.** Tegnap
beszolgáltattak a rendőrségre egy
»Csoda« kerékpárt, amelyet a Hét-
vezér uca melletti kiserdőben ta-
láltak. Igazolt tulajdonosa átv-
heti.

— **Agyontemette a vályogvető
gödör.** Tragikus szerencsétlenség
történt Bakonszeg községben. Ott
Györgyné 31 éves asszony libákat
örzött és az állatokat egy vályog-
vető gödörbe terelte. Maga is a
gödör alá ment, de abban a pil-
lanatban beomlott a gödör fala és
hatalmas földtömeg zuhant rá.
Órák múlva akadtak csak rá, de
akkor már halott volt. A szeren-
csétlenségről értesítették a debre-
ceni ügyészséget, ahol megindítot-
tak a vizsgálatot, hogy kit terhel
a felelősség Ott Györgyné halá-
láért.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton:

5—7—9 óraker! Magyar film!
»HOTEL KIKELET«. Ezenkívül:
Chaplin, a rend őre!

— **Ha belei el vannak dugulva és
gyomra rossz, úgy folyamondják
azonnal a természetes »Ferenc Józ-
sef« keserűvizhez, mert ez már
csékély, alig egy pohárnyi mennyi-
ségben is gyorsan, biztosan és
mindig kellemesen tisztítja ki az
emésztés útjait s jó étvágyat és
friss közérzetet teremt. Kérdezze
meg orvosát.**

— **A Dóczi polgári leányiskola**
ma délután 4 óraker tartja az inté-
zet udvarán évvégi tornaünnepé-
lyét. A szép látványos ünnepélyre
mindenkit szívesen lát a rendező-
ség. (2)

— **Az Országos Baross Gábor
Kör gyermekesere akciója.** Nemre-
gen tette közzé a Lengyel Zoltán
dr. főorvos vezetése alatt álló Or-
szágos Baross Gábor Kör debre-
ceni kerülete a gyermekesereakció-
ra vonatkozó felhívását, a jelent-
kezés máris igen szép sikerrel fo-
lyik. A jelentkezés kérdőív igény-
lése és annak kitöltése által törté-
nik. A gyermekesereakcióra való
jelentkezés végső határideje május
hó 20-án lejár. A gyermekesereak-
cióban való részvételre készséggel
nyújt felvilágosítást a debreceni
kerület elnöksége. Irodája: Piac u.
38. szám, I. emelet. Hivatalos órák
delelőtt 8—1 és délután 3—6 óráig.

**Fűző és keztyű szalonomat
áthelyeztem Piac u. 61.
(félemelet) alá**

Glattstein Miklós

Elsőrendű munka! Olcsó árak!

— **Képviselői beszámoló.** A deb-
receni szociáldemokrata pártszer-
vezet a Téglavetőben, Pósa uca
43. szám alatti, özv. Madai Gáborné
házánál május 15-én, vasárnap
délután fél 4 órai kezdettel képv-
iselői körzeti beszámoló gyűlést
tart. Előadók: dr. Györki Imre or-
szággyűlési képviselő, Erdei Ist-
ván titkár és Kállai Sándor.

— **Dr. Papp István és vitéz dr.
Nagy Iván tartanak ma előadást
az »Árpád« kultúrdiplomáciai tan-
folyamán.** A bölcsészettan hallgat-
ók »Árpád« bajtársi egyesülete dr.
Hankiss János egyetemi tanár,
patronus bts. vezetése alatt »A ma-
gyar diák külföldön« címen kul-
túrdiplomáciai tanfolyamot ren-
dez, melyen 1938 május 14-én, szom-
baton délután 6 órai kezdettel a
Kereskedő Társulat dísztermében
előadást tartanak: dr. Papp István
reálgimnáziumi tanár, egyetemi
magántanár: A magyar diák Finn-
országban és vitéz dr. Nagy Iván
miniszeri titkár: A magyar diák
Amerikában címen. Dr. Papp Ist-
ván több, mint egy évet töltött kint
Finnországban és kiválóan ismeri
a testvéremzet életét. A másik
előadó, vitéz dr. Nagy Iván most
tért haza több hónapos amerikai
útjáról, mely alkalommal meglátog-
gatta a kint élő magyarságot. Ez
előadása egyúttal beszámoló is az
amerikai tapasztalatairól és az ot-
tani magyarság életéről. Az elő-
adás vetített képekkel lesz. (2)

— **Adomány.** A nyomorék Kun
Alfréd részére Grün Lipót 1 pen-
gőt, Feldmesser László 5 pengőt
küldött be kiadói hivatalunkba.

x **Sírkőraktárát Friedländer Jó-
sef kőfaragó és építési vállalkozó
áthelyezte: Erzsébet út 46., sajtó-
ház. Telefon: 34—51.**

KAPTUK: ADJUK

NYILT LEVEL
LELKESZVÁLASZTÁS ELŐTT
A JELŐLŐ BIZOTTSÁGHoz

Irta: Tarr István egyházi tanácsos.

A debreceni árpádtéri egyházrészen évek óta folyik az a választási harc, mely az egyház békéjét feldúlta. Amikor a legnagyobb szeretetre, összefogásra és megértésre volna szükség, éppen akkor a gyűlölet végzi romboló munkáját az emberek lelkében, a választási harc túlkapásai miatt. A megpróbáltatások nehéz napjaiban, féltő szeretettel igyünk az apóink Krisztusba vetett hitünk alapigazságát és tisztaságát és a hit és szeretet fegyverével állunk ott a nyaszentegyházunk békés fejlődése érdekében. Eppen ezért aggodalom tölti el lelkünket, ha visszazogondolunk az 1933-37. évi választások eseményeire, melyek szomorú hatása még mindig kísérti az aggódó lelkeket, mivel mindkét választási eredmény megsemmisítése a választó polgárság többségének akaratát figyelmen kívül hagyta. Ez az eljárás csak a kegyetlenséget és bizalmatlanságot kelti életre az emberek lelkében, mert elhomályosítja a lelkesítő tekintélyt és az egyházi élet belbékéjét zavarja.

Amidőn ismét új választás előtt állunk, örömmel állapítjuk meg, hogy a pályázók mind arra érdemes lelkűek, kiknek bármelyike méltó a történelmi múltú Kálvinista Rómában a lelkesítő állásra. Viszont nem volna kívánatos még egyszer, választási taktikával a pályázók lelki nyugalmát zavarani. Oda kell tehát hatni a jelölés során, hogy minden pályázó indulhasson a választáson. Semmiesetre sem lehet kihagyni a jelölés során oly pályázót, kivel szemben a választó polgárság bizalma már több szőr megnyilvánult. A választók józan belátása és ítélőképesége szabja meg egyedül azt az irányt, mely szerint választani óhajt. Eppen ezért, mielőtt az emberek lelkében az elkeseredés ismét úrrá lenne, bizunk a jelölő bizottság okos és bölcs mérlegelésében és kérve kérjük: a pályázó lelkészek jelölését kivétel nélkül lehetővé tenni szíveskedjék, hogy végre a választás során, közmegegyezés telítse meg az emberek lelkét. Mert csak így szolgálhatjuk egyházunkat Istennek dicsőségére, a szeretet jegyében.

A pápa októberben Etiópia császárává koronázza az olasz királyt

Róma, május 13. Noha hivatalos római körökben a legszigorubbantitkolóznak, sőt úgy tüntetik fel a dolgot, hogy nem tudnak róla semmit, befejezett tény, hogy a pápa fogja megkoronázni az olasz királyt Etiópia császárává és hogy a koronázás szertartása az idén októberben lesz, természetesen Rómában.

A hatalmak addig már el fogják ismeri Olaszország etiópiai fenhatóságát. Az előkészületek már megtörténtek és a helyzet megérett arra, hogy az etiópiai kopt egyházat egyesítsék a római katolikus egyházzal. Emlékeztetés, hogy az etiópiai kopt egyház tavasszal autonóm lett, amennyiben különvált legfőbb egyházi fenhatóságától, az Alexandriában székelő Abunától és ez a különválás lényegesen sietette a két egyház egyesülésére irányuló tárgyalásokat. A római katolikus egyház számára vatikáni felfogás szerint az abesszíniai kopt egyház csatlakozása számottevő gyarapodást jelent hatalomban és tekintélyben.

A Népszövetség nem szünteti meg a spanyol benemavatózói egyezményt

Genf, május 13. A tanács nyilvános ülésén áttért a spanyol kérdés folytatásának tárgyalására.

Del Vayo spanyol köztársasági képviselő kéri a benemavatózói egyezmény megszüntetését.

Lőrő Halifaz angol külügyminiszter Anglia képviselője kijelentette, hogy nagy meglepetéssel vette a spanyol képviselő indítványát. A spanyol köztársaságiak úgy szeretnék beállítani a dolgot, mintha külföldiek kizárólag a túlsó oldalon lennének. Anglia kormányának érdeklődése nem erősítik meg Del Vayo beállítását. Anglia politikája az egész spanyol nemzet magasabb érdekét és a béke fenntartását tartja szem előtt.

Bonnet Franciaország képviselője kijelentette, hogy Franciaország két év óta követeli a benemavatózói szerződést. A francia kormányt az a legfőbb elv vezérli, hogy a spanyol nemzet maga döntson sorsáról.

Tehén, vagy nem tehén?

Két debreceni úriasszony került a járásbíró elé, mindketten becsület sértéssel vádolják egymást. Az első fejelentést K. Sándorné tette meg, előadva, hogy márciusban a József királyi herceg uccán találkozott ismerősével, N. Bélánéval, aki, amikor elment mellette, így szólt:

— Micsoda tehén!
Ő emiatt rettenetesen sértve érzi magát, kéri tehát N. Béláné szigorú megbüntetését.

N. Béláné viszont így adja elő az esetet:

— Amikor elmentem K. Sándorné mellett, akit csak látásból ismertem, egyetlen szót, vagy megjegyzést sem tettem. Annál jobban meg voltam döbbenve, amikor egyszer csak K. Sándorné nekem fordult, a retiküljével az orrom előtt kezd hadonászni és az uccán, mindenki előtt hangosan kiáltott:

— Maga a tehén! Vegye tudomásul, maga piszkos, hogy maga a tehén!

En kikerem magamnak az uccán inzultust, mire leköppött és...

— Maga visszaköppött! — szól közbe a másik vádlott.

— Még vissza se köpjek? — húzza fel a vállát N. Béláné. — Örülhet, hogy úriasszony vagyok és nem akarom az uccán botránnyt csapni. Mert különben leszedtem volna a haját.

K. Sándorné végignéz vádlottársán, lebiggyeszi a száját:

— Maga úriasszony?

— Nem is magam!

A bírő lecsendesíti az úriasszonyokat, akik alig akarnak elhallgatni, reszkette és pirosan mutogatnak egymás felé és azt állítgatják, hogy az ő "Kisujjuk körme is többet ér a másik egész mindenségénél!"
Végül is nem lehet ítéletet hozni. — Mindketten bediktálják tanúkat és a bíróság elnapolta a tárgyalást. Az úriasszonyok felállnak a vádlottak padjáról, büszkén megbiccentik fejüket és elvonulnak.

— Naményi gyorsíró és gépiróiskolában folyik a gyorsírók és gépirók, gyorsíróknak és gépiróknak állandó kiképzése. A tanítás csoportokban és egyenként történik. Beiratkozni hónap lőzben bár mikor lehet. A tanfolyam végén a tanulók államérvényes bizonyítványt szereznek. Olcsó tandíj. Az iskola új címe: Rákóczi u. 17.

Litvánov szovjet kiküldött kijelenti, hogy kész helyt adni Spanyolország kérelmének.

A népszövetségi tanács májusi 8-án zárt tanácskozás után este negyed 8 után megnyitotta folytatólagos nyilvános ülést. Meghívták a spanyol köztársasági képviselőt is, foglaljon helyet a tanács asztalánál. Bejelentette az elnök, hogy a tanács névszerűt szavazással dönt a spanyol küldöttség indítványáról. A szavazás eredménye a következő volt:

Két állam, Szovjetország és Spanyolország az indítvány mellett, 4 állam, Anglia, Franciaország, Románia és Lengyelország ellene szavazott, míg a többi 9 tanács tag tartózkodott a szavazástól. Az elnök ezután megállapította, hogy a spanyol indítványt, mivel ez nem nyerte el az egyhangúságot, a tanács elutasította.

Az elnök ezután berekesztette az ülést.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET**Süt a nap**

Zilahy Lajos egyik legszebb darabjában vendégszerepelt pénteken este Jávör Pál a Csokonai-színházban. — Kardoss Géza és Kiss Ferenc után alakította Sámson Mihály hálás szerepét, amely minden tekintetben jól fekszik egyéniségének és művészi képességeinek. Már a megjelenése is imponált, főnyes játéka és zamatos beszéde hatásos volt, helyenként tökéletesen adta vissza a vitézzé előlépett egyenes gondolkodású parasztlány lelkivilágát, lobbanékonyságát. Sikere ennek megfelelően őszinte és megérdemelt volt, bár sokan nem egészen indokolatlanul, kifogásolták túlzásait, amelyekre Jávör Pálnak igazán nincs szüksége. Az előadás méltó volt a vendégművészhez, Pogány Margit, Sz. Tihanyi Piri, Halassy Mariska, Szabó Ernő, Ladányi Ferenc, Kömives Sándor, Balázs János, Somlay Julia és Sivó Mária pompás alakításokkal tündek fel. (H.)

A színházi iroda jelenti:

Ma, szombaton, vasárnap délután és vasárnap este az évad

UTOLSÓ

három előadása. Budapesttel egy időben, minden más vidéki színpadot megelőzve!

Csathó

Kálmán sorozatos sikereket megért pompás, korszerű vígjátéka, a mai élet nagyszerű korrajza:

Fűszer és csemege

Halasy, Somlay, Sivó, Pogány, Kömives, Mányai, Ladányi, Szabó Ernő, Sárkány, Herezegh, Alszeghy, Tanay, Balázs, Kamarás, Seprényi, Lányi és a teljes társulat.
Rendező:

Horváth Árpád

Mindenki kedvence játszik a pompás újdonságban!

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégéknél!

MOZI**Hurrikán**

Régóta nem került a közönség elé hasonló különlegesen szép film. A meseje egy bennszülöttről szól, akit igazságtalanul ítélték el és óriási erőfeszítések és szenvedések árán menekül szülőföldjére. A déltengeri szigetek csodálatos világa elevenedik meg a mese háttérében, amely a franciák kemény gyarmati politikáját domborítja ki. A valószínűtlenül gyönyörű tájak és a művészi fotográfiák valószínűleg elbűvölnek, de mégis csúspontja a felvételeknek a mindent elsöpítő orkán, amely a szigetet a néző szeme előtt homoktengerre változtatja. A női főszerepet a legszebb amerikai színésznő, Dorothy Lamour alakítja, partnere a bennszülött szerepében John Hall, aki erőteljes és férfias. De a többi szerep is csupa ismert híresség kezében van. A Vigzínház pénteki bemutatójának rendkívüli sikere volt.

KÖZGAZDASÁG**Két nap alatt****egy pengős búzadrágulás**

Rozs májusra: 19.05, 19.02, zárlat 19.10—19.12, júniusra: 19.30, 19.17, zárlat 19.26—19.30.

Tengeri májusra: 15.13, 15.08, 15.25, zárlat 15.25—15.28, júliusra: 14.92, 14.72, zárlat 14.88—14.90, augusztusra: 14.85, 14.83, 14.92, zárlat 14.93—14.95.

Búza: felsőtízai 77 kg-os 23.50—23.85, 78 kg-os 24.05—24.35, 79 kg-os 24.05—24.35, 80 kg-os 24.20—24.45. Rozs: 19.10—19.30.

Takarányárpa: elsőrendű 16.70—17.00, középminőségű 16.25—16.70.

Zab: elsőrendű 17.10—17.30, középminőségű 17.00—17.10.

Tengeri: 15.30—15.45.

A ferencvárosi sertésvásárra

Összesen 920 darab sertést hajtottak fel. A vásári állományból angol hússertés felhajtás 133 darab. Az irányzat változatlanul lanya. Árak: uradalmi hússertés páronként 340 kg-on alul 97, I. szedettsertés 98—101, II. 92—97, III. 80—90, exportzsír, márkázott kg-ként 162 fillér.

Hivatalos valutaárfolyamok

Angol font 16.75—16.95, cseh korona 9.30—11.30, dinár 7.15—7.70, USA dollár 337.20—341.20, francia frank 9.20—9.70, leu 2.50—2.80, líra 16.90—17.90, (500 és 1000 líra bankjegyek kivételével) svájci frank 77.05—77.95.

HIRDETMÉNY. Az elsőfokú tűzrendészeti hatóság felhívja a város mezőgazdasági termelést és állattartással foglalkozó gazdák közönségének figyelmét a 180.000/1938. B. M. számú rendeletnek a mezőgazdasági terményeknek tűztől megőrzésére vonatkozó — és a rendelet 126—129. §-ában foglalt — rendelkezéseire. A rendelet a hatóság-nál Rendőség III. em. 95. sz. és a tűzoltóparancsnokságnál, betekintésre rendelkezésre áll. A rendelet főbb intézkedései: 1. A város belterületén egy heti szükséglet meghaladó takarmány tartására, ugyancsak a belterületen történő cséplésre a hatóságtól engedélyt kell kérni. Tűzbiztos csűrben és pajtában elhelyezett takarmány, azonban bármilyen mennyiségben tartható külön engedély nélkül. 2. Vasútvonal mentén terményt legalább 100 méter távol kell elhelyezni, a pályaudvar körül pedig 400 m-re. Az aratás után a tarlón egymásba folyó védőszántást kell alkalmazni. 3. Csak teljesen kifüggesztett cséplőgéppel szabad csépelni. (Tűz- és szikrafogó, hamuláda rendben legyen, tárgya fecskeendő, takaró ponyvák, tűzoltóeszközök stb.) rendelkezésre álljanak. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal az érdeelt munkaadókat, hogy a gazdaságukban, gazdasági gépek mellett, a f. gazdasághoz tartozó ipari melléküzemben foglalkoztatott mezőgazdasági cselédeiket, gépmunkásait, idénymunkásait (u. m. sommás munkásokat, gazdasági nyári cselédeket) nemre és korra való tekintet nélkül az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél az 1900. évi XVI. t. c. 8. §-a alapján kötelező baleszbiztosítás végett, a cselédváltozást átírás végett a cselédkönyv, illetve munkaszerződés bemutatása mellett, a munkavállaló szolgálatba lépésétől számított 15 nap alatt jelentsék be, a hozzájárulási díj azonnali befizetése mellett. Gazdasági cselédeknek tekintendők nemre és korra való tekintet nélkül azok a cselédek, akik gazdasági mun-

ka végzésére szerződtek, legalább egy hónapra, vagy egy hónapot meghaladó időre, személyes és folytonos szolgálat teljesítésére. A gépmunkásokat, a géptulajdonos köteles biztosítani akkor is, ha másnak a gazdaságában végeztek munkát és gépmunkásokat a munkavállalató gazdák fogadják fel. A gépmunkások biztosítása a próbacseplés idejére is kötelező. A biztosítás kötelezettsége alá tartozik a munkabér nélkül dolgozó társcepléttel, a segítő családtag is. A gépmunkások biztosítása általányszerződés megkötésével is eszközölhető. Az a munkaadó géptulajdonos, aki a baleszbiztosítási és díjfizetési kötelezettségét elmulasztja, úgy a gazdaságában, üzemében történő baleset esetén az 1902. évi XIV. t. c. 24. §-a, illetve az 1912. évi VIII. t. c. 5 és 12. §-ai alapján kártérítési felelősség-

gel tartozik. A hátralékos díj közadók módjára fog behajtatni, a mulasztás a kihágási eljárás jogkövetkezményét vonja maga után. *Városi Adóhivatal.*

HIRDETMÉNY. Értesítem a város érdeelt közönségét, hogy a m. kir. Földművelésügyi Miniszter úr 10.600—1938. I/2. ü. o. számú rendeletével az 1938. évi április hó 20-tól forgalomba kerülő »Extra majunga« minőségű raffia eladási árát az alábbiakban állapította meg: 25 q vagy ennél nagyobb tételben történő vásárlás esetén ab Budapest 134.— P. 1—25 q tételben történő vásárlás esetén ab Budapest 141.— P. 1 q-nál kisebb tételben történő vásárlás esetén ab Budapest 146—60 P. 1 q-nál kisebb tételben történő vásárlás esetén vidéken bárhol 151.60 P. vidéki kereskedői ár bála-

bontás esetén 160.— P. A fenti árakban a fázisadó, valamint az összes szállítási költségek is belfoglaltatnak. A fenti árakhoz tehát semmilyen címen sem szabad további költségeket hozzászámítani. *Polgármester.*

Debrecen sz. kir. város Polgármesterétől. 17679/1938. eln. **HIRDETMÉNY.** A 120.308/1930. B. M. sz. rendelet értelmében közhírré teszem, hogy a 17679/1938. eln. sz. határozatommal a 151541/1926. B. M. sz. valamint a 22190/1933. H. M. sz. rendeletek alapján engedélyt adtam Debrecen sz. kir. város népjóléti hivatalának arra, hogy a hősi sírok díszesebb karbantartását szolgáló alap javára 1938 május 29-én vasárnap Debrecen sz. kir. város területén urnákkal és perselyekkel pénzbli adományt gyűjtsön. *Polgármester.*

**EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLESE
10 SZÓIG A DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉT KÖZ NAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.**

Apróhirdetések

**Vastag betűvel szedett szavak
duplán számíttatnak. — Uzleti
hirdetésre más tarifa. — Felvilá-
gositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este
8 óráig felvevő a kiadóhivatal.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Fiatal
lánnyal megismerkednék.
»Szórakozás, strand« jel-
gére a kiadóba. 642

„Lédy“

hajszálvékony
harisnyakülönlegesség

2-98

HAVAS Harisnyaház

»ELEKTRO-TOX«
nyán nélkül irtja a házi
rovarokat. — Garanciával
vállaljuk lakások szaksze-
rű évi karbantartását po-
loska, moly, légy stb. rova-
rok ellen. Emberre veszély-
telen, előkészületek nincse-
nek. Havonként egy fél-
órát kérünk és egész évben
tisztja a lakása!! Irány-
áraink P — 70-től P 1.10-ig.
Miklós uca 8. Telefon:
22—82.

Betöltendő állás

Napidíjra
hölgyeket és urakat alkalm-
máznak vállalatunknál. —
Cím a kiadóban. 999

Kiadó lakás

Kiadó
2 szobából álló uccai lakás,
csak garzonnak, orvosi
rendelőnek, vagy magános
úrnak. Csapó uca 10. Ér-
tekezni a háztulajdonossal,
az udvarban. 1005

Különbejárati
uccai bútorozott szoba, elő-
szobával, kapualatti bejá-
ráttal, 15-re kiadó. Rákóczi
20.

Háromszobás
lakás fűrdőszobával azon-
nal kiadó. Széchenyi u. 23.
Erdeklődni: Alföldi Taka-
rek. 1013

Uccai
bútorozott szoba, kétágyas
kényelmes, tiszta, azonnal-
ra kiadó. Miklós u. 10.

Bútorozott
2 szobás nagyon szép lak-
ás bérbeadó. Cím a ki-
adóban. 1007

Két
uccai szobából álló garzon-
lakás, kizárólag magános
úrnak, vagy orvosi rende-
lőnek Csapó uca 10. sz. ki-
adó. Értekezni a tulajdo-
nossal az udvari lakásban.
151

Lakást keresők

Kiadó
bútorozott szobáját nyar-
aló és átvonuló vendégek
számára jelentse be az
Idegenforgalmi Hivatal-
nál, Ferenc József út 28.
Dobozy átjáró. 976

Oktatás

Magánvizsgákra
előkészít, — korrepetálást
vállal, hegedű órákat kezd-
dőknek ad nyugalmazott
tisztviselő. Cím a kiadó-
ban. 997

Értékes
vert esipkét tovább taní-
tom lakásomon. Rother-
mere uca 17. Özv. Posch
Dezsóné. 910

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő.
Kossuth uca 41. 2257

Ingatlan

Eladnám vagy elcserelném
I. kerületben levő szép
nagy adómentes házam 321
négyzetgölg nemes gyümöl-
csőssel, a város belső terü-
letén kis családi házzal, le-
hetőleg a központhoz kö-
zel. A házastelek: Kincses-
hegy u. 18. Erdeklődni hét-
köznapokon Piac u. 38.,
nyomda, vagy vasárnap a
helyszínen. 1001

Vétel

Jókarban
levő nagy útibőröndöt ve-
szek. Címét a kiadóba ké-
rem leadni. 1006

Egyesületi
célokra kókusz szőnyeget
veszünk, esetleg futósző-
nyeget is. Cím a kiadó-
ban. 1002

Clubgarnitúra.
fotellek és kerevetek jó
állapotban kerestetnek
megvételre. Cím a kiadó-
ban. 897

Asztalokat.
zékeket egyesületi célra
vásárolnánk. Cím a kiad-
ban. 887

Eladás

Teljesen
új, még használatlan mo-
dern, szép konyhaberende-
zés (még festetlen) eladó.
Piac u. 72. sz., I. e. Feny-
vesi. 1009

Alkalmi
fazonhálók, ebédők, Cse-
pel-motor, kombinált szo-
bák, irodaberendezések, —
keleti szőnyegek, hagyaté-
kok kiárusítása. Degenfeld
tér 6. 606

Eladók
használt selyem- és szőyet-
ruhák, esőkabát, Csapó u.
10. szám, udvarban. Meg-
tekinthető: d. u. 3—5-ig.
1004

Eladó
egy ágysodrony, egy 12 l
fonott demizson, egy sö-
tétkéék fiúöltöny (magas
alakra). Megtekinthető d
e. 8—9 és 12—1. Hátvan
u. 1., I. kapu, III. em. 12-b.
547

Jókarban
levő gyermekkosci elköl-
tözés miatt eladó. Cím a
kiadóban. 1010

Teljesen
új, használatlan göraszta-
l eladó. Cím a kiadóban.
1008

Egy

6 személyes autó, teljesen
jó gumikkal, generáljavít-
va nagyon olcsó áron el-
adó. Értekezni: Hatvan u.
71. Hartstein vendéglő.
1011

Hármas

Wertheim-kassza, modern
háló, ebédő, hármasszek-
rény, konyhaberendezés,
íróasztal, sezlón, jégszek-
rény eladó. Hatvan u. 18.
995

Teljesen

új modern konyhabútor -
adó. Széchenyi u. 12., uc-
cai lakás. 894

Ajánlat

Szőlőkaró,
hasított akác, minden
mennyiségben és méretben
kapható, házhoz szállítva.
Vágó József tűzifa és szén-
kereső vállalatánál, »Mar-
gits-fürdő« mellett. Telefon
10—24.

Paula

modern hölgyfodrászatát
áthelyezte Piac u. 77... ud-
vari félémelet. Szolid árak.
Pontos kiszolgálás. Höl-
gyeim szíves pártfogásu-
kat kérem. 965

Tükrök

gyártása, üveg csiszolása,
hibás tükrök újjáöntése,
előszoba, fűrdőszobátükrök
Sipkovits, Nagyvárad uc-
ca 15. Telefon: 22—96. 956

Jonathán

alma kapható, elsőrendű
minőségű. Piac u. 44.
pincében. 393

Mindenféle

építési anyag, valamint
deszka, lé, faragottfa és
bauxit cement kapható a
Debreceni Működgyár Rt.
Fürdő uca 2. sz. telepén.
5269

Király balzsam

köszvény ellen 1.30 fill.
Grósz Nagy Ferenc gyógy-
szertárban, Színház mel-
lett. 5108

Király kávéi

kitűnőek. Aromás, zama-
tos kávé. Király üzleté-
ben a vevő előtt pörkölik
Degenfeld-tér 11. 682

Igen

olcsó cipő vásár, míg a
készlet tart: Kovácsnál,
Deák Ferenc 3. 692

Előrajzolás

abrosz 30, falvédő 12, ho-
kerli 10, csik 8, díszpárna
8, ágypárna 12 és 16, mo-
nogram 2 fillér új min-
tákkal a »Vénusz« kézi-
munkaüzletben, Csapó u.
41. Rákóczi piaccal szem-
ben. 685

Ellátás

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út
59. szám. Telefon 23—39.
Családi otthon, kitűnő
konyha, a legszigorúbb
diéták.

90 fillérért

4 fogásos kismenűt kap az
Ujságírók Clubjának ét-
termében. Kitűnő házi-
koszt. Külön diétás kony-
ha. Piac uca 26., I. em.
906

Különféle

Ingyen
elhordható bontásból szár-
mazó törmelek, feltöltésre,
stb. alkalmas. Tanító uca
18. szám.

Mindennemű

varrást, fehérneműt is, ja-
vítást, harisnyatálpalást,
3 párból kettőt készítek,
hához is megyek. József
kir. herceg uca 22., kis-
lakás. 89

A szerkesztésért és ki-
adásért felelős: **THURY
LEVENTE.** Laptulaj-
donos: **Debreceni Függet-
len Ujság Vállalat.** Nyom-
ta: **Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó R. T., József kir.
herceg uca.**